

ГЕОГРАФІЧНІ НАЗВИ М. УЖГОРОДА ТА ЙОГО ОКОЛИЦЬ ІЗ ТОЧКИ ЗОРУ ЕТИМОЛОГІЇ

Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія.

Випуск 1 (45)

УДК 43-311 347

DOI:10.24144/2663-6840/2021.1(45).218–222

Зикань Х. Географічні назви м. Ужгорода та його околиць із точки зору етимології; кількість бібліографічних джерел – 6; мова українська.

Анотація. У статті на основі географічних назв міста Ужгорода та його околиць продемонстровано вплив мультикультурного середовища на користування мовою.

Матеріалом дослідження слугували топоніми, зібрані в польових умовах і в архівах та бібліотеках міст Берегова та Ужгорода Закарпатської області, Будапешта і Дебрецена (Угорщина).

Під час дослідження етимології географічних назв та термінів з'ясовано, що користувачі мови створюють нові, «змішані» з двох мов слова, при цьому для них під час комунікації не виникає жодних труднощів, оскільки це для них природно і зрозуміло.

Саме тому двомовність та багатомовність є звичними на цій території. Представники старшого покоління протягом свого життя вивчили не одну державну мову, тому вони володіють угорською, чеською, російською та українською. Але цілком можливо, що серед їхніх родичів, знайомих є румуни, словаки, шваби та представники інших національностей.

Тисячолітнє співіснування різних національностей і, як наслідок, паралельне вживання тих самих географічних назв у різних мовах, розширення і звуження їх значення дуже добре простежуються в нашому краї.

Показовим є наявність у побутовому мовленні українців і словаків таких старих назв, як Лугош, Флудер та ін., а в угорців – давніх слов'янських за походженням назв: Баня, Поторчо і новітніх: Вулшінкі, Коноплянки, Медзі водамі, Млініште, Підлипки та ін.

Слов'янське середовище, в якому проживає угорське населення, позначилося і на творенні нових угорських топонімів. Це стосується передусім використання афіксів та суфіксів при утворенні угорських відповідників до топонімів слов'янського походження, наприклад: *Dácsák, Domkák*. У ряді випадків при утворенні складних топонімів до слов'янської назви додане угорське слово: *Cservenicza erdészlak* – 'лісничка хата на Червениці'. Із слів, запозичених з угорської мови (*kert, tó*), за закономірностями української мови формувалися топоніми: *Zákertjanki*.

Ключові слова: географічні назви, географічні терміни, мультинаціональне та мультикультурне середовище, багатомовність, іншомовні запозичення, паралельні назви, етимологія.

Постановка проблеми. Через те, що приватні землі відійшли у державну власність, частина географічних назв повністю вийшла з ужитку, а ще багато географічних назв угорською мовою архаїзувалось. Зміни у політиці, міграційні процеси, різномовне оточення сприяло тому, що ряд старих географічних назв був витіснений новими офіційними назвами (чеськими, угорськими, російськими, українськими). Це привело до виникнення унікальної системи топонімів на досліджуваній нами території: люди одночасно користуються топонімами, які походять з різних мов, для місцевих мешканців це не проблема, часто топоніми однієї мови вони доповнюють афіксами іншої або в межах складного слова використовують складові з різних мов. Саме так, наприклад, утворився топонім типу *Zákertyánki*. Це явище стало можливим завдяки багатомовному культурному середовищу. Різні генерації користуються топонімами на різних мовах, представники різних національностей поряд з власними назвами на рідній мові використовують власні назви сусідів, тому ми зустрічаємо чимало паралельних назв.

Аналіз досліджень. Наукова література, присвячена дослідженням топонімів Закарпаття, надзвичайно багата як в Україні, так і в Угорщині [див., напр.: Деже 1967; Лизанець 1997, 2001; Рот 1973 та ін.]. Учені відносно рано звернули увагу на різноманіття результатів мовного та культурного співі-

снування у багатонаціональному краї. На основі цих наукових праць, а також власних спостережень та досліджень архівних матеріалів робота над цією темою продовжується з 1991 року. Крім бази даних та інформаційних матеріалів, з яких ми отримали матеріал, вона містить відомості з архівів та історичних карт.

Мета статті, завдання. Метою дослідження є аналіз цінного топонімічного матеріалу і його дослідження в етимологічному аспекті. У нашому дослідженні ми прагнули звернути увагу на «непостійність», яка залишила глибокі сліди в системі топонімії краю. Для досягнення мети ми поставили такі завдання:

1. Дослідити вживання угорськомовних топонімів у їх тісному зв'язку з топонімами контактуючих мов.

2. Показати зміни, що відбулися у формах географічних назв угорського походження під впливом українського та іншомовного оточення, і навпаки.

Методи та методика дослідження. В основу дослідження покладено описовий метод, який використано і при встановленні іншомовних запозичень, визначенні поширення топонімів м. Ужгорода та його околиць. Також ми використали порівняльно-історичний і статистичний методи, намагаючись за можливості залучити архівні дані писемних пам'яток та історичних словників.

Природно, що наслідком спільного проживання представників різних національностей є взаємодія між мовами, носіями яких вони є. Саме так виникають субтрактивний та адитивний типи багатомовності. Для субтрактивного (або, іншими словами, замінного) типу білінгвізму характерно, що мова представників більшості витісняє з використання мову меншості, наслідком цього процесу стає асиміляція. У випадку адитивного (доповнювального) білінгвізму знання та використання іншої мови збагачує рідну мову носіїв.

Найбільш яскравою рисою білінгвізму є запозичення. Поряд з лексичними запозиченнями, коли певні слова переходять з однієї мови в іншу, менш помітними явищами є запозичення певних значень чи правописних правил. Про запозичення значень говоримо в тому випадку, коли значення певного слова поширюється під впливом іншої мови (*Leadjuk a vizsgát, nem pedig letesszük; kiíratjuk az újságot, nem pedig elfizetjük; csengetünk, és nem telefonálunk; ...*). Більш розвинутим виявом цього явища є зміна коду, коли в процесі мовлення мовець починає речення однією мовою, а закінчує іншою. Причин зміни коду може бути кілька. Часто звикли цитувати іншою мовою, щоб мовою оригіналу підтвердити, зробити більш достовірною інформацію, яку хочуть донести до слухачів. Але найчастіше мову змінюють під час використання власних назв.

Виклад основного матеріалу. У процесі дослідження географічних назв Ужгорода ми звернули увагу на те, що в більшості джерел назви місцевості, певних її частин, вулиць подаються не рідною мовою.

Лоранд Бенке у своєму підручнику для студентів університету «Історія угорської мови» про те, як функціонують географічні назви в історії того чи іншого народу, висловився так: «Значна їх частина живе в мові століттями і зникає тільки внаслідок певних обставин. Найбільш важливою серед них є зміна населення, ... Їх вік, як правило, прямо пропорційно залежить від того, на якій території проживають люди, яким вони відомі, та, відповідно, яка кількість представників суспільства, які групи населення їх знають і активно використовують» [Bárczi, Benkő, Berrár 1967, с. 84].

Саме тут треба згадати про назви тих вулиць, у яких нема угорських відповідників або вони невідомі. Вони отримали свої назви на честь відомих будівель, мешканців, що проживали тут, або через певні природні особливості території.

вул. *Снішатська* – *Szpisátszka u.*

– у цієї назви відсутній угорський відповідник.

вул. *Бойківська* – *Bojkivszka u.*

– ця вулиця отримала свою назву на честь бойків, етнографічної групи українців.

вул. *Лемківська* – *Lemkivszka u.*

– ця вулиця отримала свою назву на честь лемків, етнографічної групи українців.

вул. *Болотинська* – *Bolotina u.*

– ця вулиця знаходиться в районі *Болотина*. Свою назву отримала від заболочених ґрунтів.

вул. *Кадубецька* – *Kadubec u.*

– колись поблизу цієї вулиці був потічок з такою ж назвою.

вул. *Кокіндашка* – *Kokindáska u.*

– отримала свою назву від назви району, в якому розташована.

вул. *Цегольнянська* – *Ceholnya u.*

– була названа на честь побудованої тут у 1678 році греко-католицької церкви *Цегольня*.

Тобто ці вулиці не мають таких угорських назв, які б пам'ятало угорськомовне населення міста. Саме тому або використовують офіційну назву вулиці, яка записана на табличках, або придумують для неї більш близьку для себе назву, яка може вказувати на певні характерні риси вулиці. Наприклад, так вулиця *Бойківська* стала для народу *Forgalmas utca* (вулиця з інтенсивним рухом). Під час офіційної зміни назви вулиці іноді трапляється так, що попередня назва вулиці більш зрозуміла для людей або просто звичніша, тому вони продовжують нею користуватися. Сучасна вулиця *Брацвайків* до 1993 року носила назву *Первомайської*, і зараз люди із задоволенням користуються цією назвою.

Трапляється і так, що назви певних вулиць мають угорський відповідник, але в широких колах вони не є настільки поширеними. Так вул. *Проектна* – *Terv utca*, а *Кринична* – *Kút utca*, а *Механізаторів* – *Gépkészelő utca*, але населення все ж називає їх *Projektná, Krinyicsná, Mehanyizátorok*.

Ми майже не знайшли прикладів того, що українськомовне населення міста вживало б угорські назви вулиць. Правда, представники старшого покоління, які вважають себе корінними ужгородцями, ще пам'ятають старі угорські назви деяких вулиць, але називати їх люблять на рідній мові. Виняток становить, напевно, тільки вулиця *Стрільнича* – *Lövelde utca*, яку часто згадували як вулицю *Левелде*. Пояненням цьому може служити те, що вулиця веде до *стрільниці* (*Löveldebe*), лісистій території, а ліс навіть через десятиліття важче перейменувати, ніж вулицю.

З огляду на походження географічні назви м. Ужгорода та його околиць можна поділити на такі групи:

1) **Назви, що походять з угорської мови.** Крім власне угорських назв, сюди належать складні назви типу: *npízviszce* + *-földe* (земля), *-laka* (будинок), *-háza* (хата). Дещо інша ситуація щодо назв, які складаються з топоніма й додавання частин *-telep* (селище), *-puszta* (пустеля). Якщо топонім використовується самостійно, то його відносять до відповідної групи за походженням. Якщо ж він вживається тільки зі складниками, згаданими вище, то його відносять до найменувань угорського походження. Тому назву *Cservenica* (Червениця) відносять до найменувань слов'янського походження, а топонім *Cservenicza erdőszlak* (лісникова хата «Червениця») вважається назвою, що походить з угорської мови. Аналогічно *Galagó* (Галагов) відносимо до назв іншого походження, а *Galagói körút* (кільцева дорога у Галагові) – назва угорськомовного походження.

2) **Назви, що походять зі слов'янських мов.** Сюди відносять винятково найменування слов'янського

походження. На сучасному етапі дуже важко ідентифікувати, від якої саме слов'янської мови походить та чи інша назва в угорській мові, тому ми об'єднали їх загальною назвою, яка представляє цілу мовну сім'ю. Часто найменування, які містять елементи слов'янських назв, неможливо точно ідентифікувати, тому у своєму дослідженні відносимо їх до групи суперечливого чи невідомого походження. Це дозволило уникнути їх помилкового зарахування до групи слов'янського походження.

На картах ми виявили також назви, у яких є компонент *-potok* (потік). І хоч угорське слово *patak* (потік) походить зі слов'янської, цілком ймовірно, що назва з таким компонентом зародилася саме в угорській мові.

Якщо топонім містить компоненти *-tábor* (табор), *-láz* (лаз, лука), то вважаємо їх слов'янського походження у тому випадку, коли назву доповнює слово не угорського походження (*Delostřelecký tábor, Dluhí láz*). В іншому випадку їх вважаємо угорського походження: *Cigánytábor, Diósláz*.

3) Назви «змішаного» походження. Ця група потребує подальшого дослідження. Кількість цих назв порівняно незначна, проте вона поповнює словниковий запас нашої мови. Мешканець багатонаціонального міста не відчуває незручностей, користуючись географічними назвами сусідніх народів. Наслідком цього є те, що топоніми, які мали б бути довговічними, у багатомовному середовищі постійно змінюються, формуються. Часто у процесі асиміляції назву не змінюють повністю, а тільки використовують інші суфікси чи префікси (*Dácsák, Domkák, Dámák*).

До цієї групи належать також назви з компонентами *-föld* (земля), *-dűlő* (земельна ділянка), *-puszta* (пустеля) неугорського походження і пишуться разом, за винятком назв, що містять у собі прізвище власника.

4) Назви інімованого походження. Сюди ми відносимо, в основному, дані історичних карт та документів німецькою та латинською мовами. Ці назви можна визнати фіктивними, бо вони ніколи не використовувалися у загальноживаній мові. Також сюди відносимо назву *Centrum*, яка до угорської мови з латинської перейшла, не змінивши форму, а у слов'янських мовах видозмінилася до форми *Центр*.

5) Назви суперечливого чи невідомого походження. Сюди відносимо всі ті найменування, які через об'єктивні причини не можна віднести до інших груп чи вчені не досягли консенсусу щодо їх етимології. До цієї групи відносимо одночастинні форми двокомпонентних назв, які у минулому були загальноживаними, наприклад: *Csüggő – Csüggő szántó*.

У процесі дослідження походження топонімів необхідно розрізняти такі категорії, як «слово – географічний термін» та «географічна назва». Походження цієї групи слів можна з'ясувати за допомогою етимологічних словників угорської, української та російської мов, а також з'ясувати, коли ці топоніми були вперше зафіксовані у писем-

них пам'ятках. Набагато складнішим завданням є з'ясування походження та точного часу виникнення топонімів, особливо на території нашого міста, де спільно проживає багато національностей.

На території Ужгорода та його околиць ми зустрічаємо такі географічні терміни:

Давньоугорські слова

Значна кількість давньоугорських слів успадкована з уральського та фінно-угорського періоду. Серед географічних термінів, досліджених нами, були виявлені такі:

fűzes ~ (-t, -e) 'вербовий ліс' (1001). Слово належить до фінно-угорського періоду. Похідне від *nomenverbum fűz*, яке означає 'пряде' та 'верба', тобто 'прут для прядіння, плетіння' [Benkő 1964 – 84, I, с. 1008];

kert ~ (-et, kertye) 1. 'обмежена тер.' 2. 'фруктовий сад' 3. 'город' (1055). Це слово є похідним від основи *ker* + словотворчий суфікс *-t*, або субстантивованим дієприкметником із суфіксом *-t* [Benkő 1964 – 84, II, с. 463–464];

tó, tóu (tavat, tava, -ja) 'озеро' (1015), слово відносимо до уральського періоду [Benkő 1964 – 84, III, с. 928].

Слова, утворені після того, як угорські племена осіли на території Карпатської низовини

Сюди відносимо слова:

dűlő, dűllő (-t, -je) 'частина межі між двома долинами чи межами з окремою назвою'. Це слово фіксується з 1254 року. Воно утворене за допомогою словотворчого суфікса *-ő* від дієслова *dől ~ dül* [Benkő 1964–84, I, с. 697];

major 'садиба, невеликий хутір в поблизу міста чи села' (1330). Це слово баварсько-австрійського походження, утворилося в Угорщині в XII–XIII ст. Пов'язування його етимології зі слов'янськими мовами є хибним [Benkő 1964–84, II, с. 821].

Слова, утворені в період XVI–XVIII ст.

körút, körut 'кільцева дорога'. Воно є підрядним атрибутивним словосполученням, яке вказує на властивість. Форма слова *kör* 'круг' (1643) скоротилася під час адаптації таких слів, як *körül, köröskörül, körülötte*. Основу цих слів, ймовірно, використовували в давньоугорському періоді [Benkő 1964–84, II, с. 617–618] + *út* 'дорога' (1055) існує в мові ще з уральського періоду [Benkő 1964–84, III, с. 1038].

Слова невідомого чи невизначеного походження

Серед них у праці виділяємо:

folyó, fojó (-t, -ja) 'ріка' (1295). Основа *foly* не має визначеного походження, можливо, це звуко-наслідувальне слово з угорського періоду [Benkő 1964–84, I, с. 944];

föld, föld (-et, földgye) 'оброблена земельна ділянка' (1130–40) – Похідне слово невизначеного походження. Утворено від іменника *fel ~ föl* 'верхня частина, поверхня чогось' + суфікс *-d* [Benkő 1964–84, I, с. 965].

gödör ~ (gödröt, gödre) 'природна чи штучна яма' (1251). Походження цього слова невідоме. [Benkő 1964–84, I, с. 1082–1083].

Іншомовні слова (запозичення)

Коли різні національності постійно контактують між собою, то цей процес відповідно відображається у мовній системі кожної з них. В угорській мові виділяємо наступні групи запозичень:

Запозичення зі слов'янських мов

У досліджуваному нами матеріалі було знайдено чимало таких слів, наприклад:

csatorna ~ (-'t, -'ja) 'канал, канава'. Вперше це слово фіксується у 1261 р., запозичене з сербохорватської мови [Benkő 1964–84, I, с. 486];

káposztás ~ (-t, -a) 'земельна ділянка, де вирощують капусту'. Основа слова *káposzta* (1336) походить з словенської чи словацької мови [Benkő 1964–84, II, с. 363], до нього додано суфікс *-s*, який вказує на забезпеченість чим-небудь;

puszta 'пустеля, лука' (1416), це слово слов'янського походження [Benkő 1964–84, III, с. 317–318].

Тюркські запозичення

Угорські кочові племена безпосередньо контактували з тюркськими народами. Як наслідок цього контакту в системі географічних назв та географічних термінів угорської мови з'явилося багато давньотюркських запозичень. Серед них такі слова, як:

árok ~ (árkot, árka) 'природна чи штучна довга заглибина для відводу води'. Слово походить з давньотурецької мови, угорською вперше фіксується у 1009 р. Слов'янська етимологізація є хибною [Benkő 1964–84, I, с. 179];

kenderföld, kenderföd 'земельна ділянка для вирощування конопель'. Це підрядне присвійне словосполучення, у якому складова частина *kender* (1192) походить з давньотюркської мови [Benkő 1964–84, II, с. 441];

szőlő, szőlő (-t, -je) 'виноградник' (1075), слово запозичене з давньотурецької мови [Benkő 1964–84, III, с. 794].

Латинські запозичення

В угорському мовному середовищі поширилися через релігію.

cinterem 1. 'парк біля церкви' 2. 'цвинтар – кладовище біля церкви'. Це слово вважають запозиченням з латинської мови, в угорських писемних пам'ятках вперше згадується у 1372 р. [Benkő 1964–84, I, с. 443.];

kanális ~ (-t, -a, -sa) (1683), з лат. мови. див.: *csatorna* [Benkő 1964–84, II, с. 340].

Слова невизначеного походження

dögtér, döktér (-t, -je) 'скотомогильник'. Підрядне, присвійне словосполучення, у якому походження частини *dög* (1130 – 40) невідоме [Benkő 1964–84, I, с. 667.], а частину *tér* (1365) – *nomenverbum* ('широкий' та 'вміститься') відносять до угорського періоду [Benkő 1964–84, III, с. 894.];

Література

1. Bárczi Géza, Benkő Loránd, Berrár Jolán. A magyar nyelv története. Вр.: Tankönyvkiadó, 1967. 599 s.
2. Benkő Loránd. A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára I–IV. Вр.: Akadémiai Kiadó, 1967–84.
3. Дуже Ласло. Очерки по истории закарпатских говоров. Будапешт, 1967. 322 с.
4. Лизанець П.М. Інструкція про передачу географічних назв та географічних термінів Угорщини українською мовою. Ужгород, 2001. 26 с.

sor ~ (-t, -ja) 'вулиця' (1525). Походження цього слова також не визначено, можливо, що це відокремлений варіант іменника *szer* [Benkő 1964–84, III, с. 573–574];

telek ~ (telket, telke) 'земельна ділянка', 'садиба' (1685) походження не визначено. Етимологізація з фінно-угорських мов є хибною, необхідні подальші узгодження з турецькою мовою [Benkő 1964–84, III, с. 881].

Складні слова

Значна кількість географічних термінів – це складні слова:

faiskola ~ (-t, -ja) 'садова шкілька, розсадник'. Підрядне присвійне словосполучення, де слово *fa* (1055) належить до уральського періоду [Benkő 1964–84, I, с. 822], до нього додається частина *iskola* (1495), запозичена з латинської мови [Benkő 1964–84, II, с. 237];

halastó (-t, ja) 'рибник'. Підрядне, атрибутивне словосполучення: *hal* 'риба' (1075) належить до уральського періоду [Benkő 1964–84, II, с. 31], до нього додається суфікс *-s*, який вказує на забезпеченість чим-небудь та слово *tó* 'озеро', яке теж належить до уральського періоду [Benkő 1964–84, III, с. 928].

Висновки. Топонімічний матеріал, досліджений нами, свідчить про тісний взаємозв'язок людей, що є носіями угорськомовних та іншомовних географічних назв. Це зумовлено тривалим співіснуванням на території древнього Ужгорода та його околиць протягом більш ніж тисячі років. Ці зв'язки виявляються передусім у збереженні давніх та виникненні нових топонімів. Наявність у побутовому мовленні українців і словаків таких старих назв, як *Lugos* (*Лугоси*), *Fluder* (*Флудер*) та інших, а в угорців – давніх, за походженням слов'янських, назв *Bánya* (*Баня*), *Patarcsa* (*Поторчо*) і новітніх, наприклад: *Vulsinki* (*Вулиїнкі*), *Koporlyanki* (*Коноплянкі*), *Medzi Vodami* (*Медзі водами*), *Mlinisce* (*Млінище*), *Pidlipniki* (*Підлипники*) тощо яскраво демонструє ці взаємозв'язки.

Відчутний вплив на творення нових угорських топонімів мало і слов'янське середовище, серед якого проживає угорське населення. В першу чергу, це стосується використання афіксів під час утворення угорських відповідників до топонімів слов'янського походження. Як приклад, можемо навести такі слова: *Dácsák, Domkák, Pacsika/Pácskó, Morgó*.

У деяких випадках під час утворення складних топонімів до слов'янської назви додається слово з угорської мови: *Cservenicza erdészlak* (лісничова хата на Червениці), *Bányató* (озеро, що виникло на місці колишньої шахти) тощо. Із слів, що були запозичені з угорської (*kert, tó*), відповідно до закономірностей української мови формувалися топоніми: *Kertuki, Zákertjanki, Zátováni szántók*.

5. Лизанець П.М. Питання про відновлення історичних назв населених пунктів Закарпаття та принципи їх написання. Матеріали науково – практичної конференції. Ужгород, 1997. С. 102–109.
6. Рот А.М. Венгерско-восточнославянские языковые контакты. Будапешт, 1973. 573 с.

References

1. Bárczi Géza, Benkő Loránd, Berrár Jolán (1967). A magyar nyelv története. Bp.: Tankönyvkiadó. 599 s. [in Hungarian].
2. Benkő Loránd (1967–84). A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára I–IV. Bp.: Akadémiai Kiadó [in Hungarian].
3. Dezhe Laslo (1967). Oчерки по истории закарпатских говоров [Essays on the history of Transcarpathian dialects]. Будапешт. 322 с. [in Russian].
4. Lyzanets P.M. (2001) Instruktisiia pro peredachu heohrafichnykh nazv ta heohrafichnykh terminiv Uhорshchynu ukrainskoiu movoiu [Instructions on the transfer of geographical names and geographical terms of Hungary in the Ukrainian language]. Uzhhorod. 26 s. [in Ukrainian].
5. Lyzanets P.M. (1997) Pytannia pro vidnovlennia istorichnykh nazv naselenykh punktiv Zakarpattia ta pryntsyipy yikh napysannia [Problems of restoration of the Transcarpathian historical names of settlements and principles of their writing]. Materialy naukovopraktychnoi konferentsii. Uzhhorod. S. 102–109 [in Ukrainian].
6. Rot A.M. (1973) Vengersko-vostochnoslavjanskie yazykovyie kontaktyi [Hungarian-East Slavic language contacts]. Будапешт. 573 с. [in Russian].

GEOGRAPHICAL NAMES OF UZHGOROD AND IT'S SUBURBS FROM THE POINT OF VIEW OF THEIR ETYMOLOGY

Abstract. The article presents Uzhhorod and its suburbs. Through their geographical names has been presented the effect of the multicultural environment on the use of the language. During the study of the names and geographical terms from the point of view of their etymology it has been presented that the speaker (or the language user) creates a new, mixed language words without any issue in the communication, because it's been natural here for over a thousand years. During their lives, the older generation has learned multiple official state languages, that's why they speak in hungarian, czech, russian and ukrainian. The name of the streets, offices, institutions had to be learned in every period in the state's current official language. With the change of politics, these names remained for a long time, some of them are often used nowadays as well.

Our goal was to analyze the words which were collected in a few years from the point of view of their etymology. Beside the hungarian, slavic, german, czech and other names, we pointed out those, which were created by mixing two words from two different languages (such as *Zakertjanki*). Other examples are *Dácsák*, *Domkák*, or the *Cservenicza erdőszlak* (Chervenicza forest house).

Thanks to the coexistence, Transcarpathian Ukrainians knows a lot of old names, like *Lugos*, *Fluder* etc, and Hungarians use old Slavic names: *Bánya*, *Patarcsa* and others. They also know modern names as well: *Vulsinki*, *Konopljanki*, *Medzi Vodami*, *Mlinisce*, *Pidlipniki*.

Besides the geographical names and the names of the streets we can't miss out the geographical terms. Local people use a lot of them as well. We analyzed these words from the point of view of their etymology and showed a few examples in the article.

In the end of the article we can draw the conclusion that due to the change of politics, the migration and the multinational environment, a colorful base of names has been created which is very valuable.

Keywords: geographical names, geographical terms, multinational and multicultural environment, borrowing, parallel names, etymology.

© Зикань Х., 2021 р.

Христина Зикань – кандидат філологічних наук, доцент кафедри угорської філології Ужгородського національного університету, Ужгород, Україна; krisztina.zekany@uzhnu.edu.ua; <https://orcid.org/0000-0002-1928-8361>

Khrystyna Zykan – Candidate of Philology, Associate Professor of the Hungarian Philology Department, Uzhhorod National University, Uzhhorod, Ukraine; krisztina.zekany@uzhnu.edu.ua; <https://orcid.org/0000-0002-1928-8361>